Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 4. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го СІЧНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 8, 1982 No. 4. VOL. LXXXIX.

О. шамб. С. Чомко очолив „Провидіння"

О. шамб. С. Чомко

Філядельфія, Па. — Орган Союзу Українців Католиків „Провидіння", газета „Америка", опублікувала протокол заключного засідання Головної виборчої комісії, на основі якого о. шамбалян Стефан Чомко був обраний на головного предсідника цієї братської установи.

Інші обрані члени це: д-р Олександер Білик — заступник головного предсідника, о. шамб. Константин Бердар — головний духовний управитель, інж. Ігор Смолій — головний секретар, Богдан Тодорів — Головний фінансовий секретар, Степанія Вовчак — головний касир; головні радні: о. Роман Мірчук, Владика Роберт Москаль, Евфрозина Мартинець, інж. Юрій Нестерчук, д-р Петро Ґой, інж. Богдан Кульчицький, о. шамбелян Йосиф Федорик, мгр Теодор Царик, о. шамбелян Михайло Польовий; Головна контрольна комісія: д-р Богдан Сілецький, імж. Микола Семанишин, Євген Марків.

Новий головний предсідник о. С. Чомко народився в Скрентоні, Па., в 1922 році. По закінченні середньої школи студіював в Скрентонському університеті, пізніше в коледжі св. Василія в Стемфорді і коледжі св. Чарлза в Кейтонвіллі Мд. Богословські студії завершив на католицькому університеті у Вашінгтоні в 1946 році. В цьому ж рорі був висвячений на священика. Служив на становищі сотрудника, а пізніше пароха у місцевостях: Гемтремку, Миш., Ст. Джозеф, Міз. з місійною опікою стейтів Мізурі, Колорадо і Кензас, Сиракюзах, Н. Й., Обирн, Н. Й., Клівленд, Огайо, Ню Гейвен, Конн., Бостон, Мас., Елмайра Гайтс, Н. Й., Гартфорд, Конн. Папа Іван Павло II наділив йому титул шамбеляна.

Новий головний предсідник відзначається прикметами доброго адміністратора і тому є надія, — пише „Америка", що під його керівництвом СУК „Провидіння", який наступного року візначатиме своє 70-річчя, набере ще більшого розмаху, ніж це було досі.

ТРАДИЦІЙНИЙ ЩЕДРИЙ ВЕЧІР

Філядельфія, Па. — Старанням 20-го Відділу СУА ім. О. Теліги відбудеться в неділю, 17-го січня ц.р., в год. 4-ій по полудні в залі церкви Благовіщення Пречистої Діви Марії в Мелроз Парку, при Олд Йорк вулиці і Веллій Ровд традиційний Щедрий Вечір.

В програмі Вечора візьмуть участь: актор і режисер Володимир Шашаровський, який прочитає нарис про Щедрий Вечір та колядники: Ліза Чепіль, Таня Левицька і Юлія Шашаровська, які виконають традиційні бойківські колядки й віншування.

По закінченні програми члени Відділу гоститимуть приявних гостей йорданськими стравами та печивом, а гості матимуть нагоду створити святочний настрій співом щедрівок і колядок.

Управа Відділу запрошує громаду Філядельфії й околиці взяти якнайчисленнішу участь у цьому традиційному Щедрому Вечорі, що ним проводитиме голова Відділу Лідія Бульба.

СТВЕРДЖЕННЯ — СТАНОВИЩЕ

ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Головний Екзекутивнй Комітет Українського Народного Союзу на своєму засіданні в дні 29-го грудня 1981 року докладно розглянув справу заяви 11 членів так званої Комісії за Правопорядок в УНСоюзі у складі: д-р Богдан Футей, проф. Іван Телюк, Текля Мороз, д-р Аскольд Лозинський, Анна Гарас, Василь Дідюк, інж. Мирослав Кальба, Микола Хоманчук, Роман Куропась, Михайло Сорока, Евген Репета. Ця заява була опублікована в тижневику „Гомін України" з дня 12-го серпня 1981 року. Взявши до уваги також опінію членів Головного Уряду про цю заяву, Головний Екзекутивний Комітет одноголосно стверджує:

1. Відкидаємо категорично, як цілком безпідставне оскарження Головного Екзекутивного Комітету, що він, мовляв, допустився „ряду статутових порушень". Так звана Комісія за Правопорядок в УНСоюзі не назвала, які це були порушення, та не предложила на це жадних доказів.

2. Заперечуємо заяву названих 11 членів Головного Уряду про те, що якісь „порушення статуту", мовляв, спричинили втрати в членстві після XIII Конґресу Українців Америки. Фактом є, що УНСоюз виказує постійні втрати членів від ряду років, та що таке зменшування членства УНСоюзу почалося і продовжується досі від 1966 року. Причини такого стану були завжди з'ясовувані в звітах головних екзекутивних урядовців на конвенціях та на річних засіданнях і вони у відповідній мірі відносяться до подібного розвитку в усіх етнічних братсько-забезпеченевих установах. Теперішні втрати в членстві УНСоюзу, не зважаючи на погіршену економічну ситуацію, не є драстично більшими після XIII Конгресу та зв'язаних з ним подій.

3. Рішуче заперечуємо постійне наголошування в заяві названих 11 членів Головного Уряду тільки „фінансово-забезпеченевого" характеру УНСоюзу. В доказ помилкового і кривдячого для УНСоюзу окреслення його тільки як фінансово-забезпеченевої установи, подаємо цитату із Основної грамоти статуту УНСоюзу в якій між іншим сказано:

„...Ціллю і завданнями, для яких ця Корпорація зформована, є сприяти єдності, товариським взаєминам і товариським зв'язкам та поширювати принципи добродійности і милосердя між українцями і їх нащадками, які живуть в ЗСА та їх посілостях і в Канаді, і запевнити їх моральний та інтелектуальний розвиток, виховувати і повчати їх у принципах вільного правління, американських інституцій і законів, та для тих цілей відкривати, організувати і вдержувати школи, читальні та інші виховні устаткування, організувати і дбати про їхню розвагу і забаву, публікувати і поширювати між ними літературні і виховні твори та газети в їхній власній та англійській мовах, та придбати і вдержувати дім для старших віком членів під такими умовами і в такий спосіб, як це можуть забезпечувати постанови і статут Союзу та на які дозволяє закон, як також подбати про відпочинкові, спортові, культурні і вакаційні удогіднення для своїх членів та їх родин і дітей.

Ціллю і завданням цієї Корпорації повинно бути також дбати про фонди та допомогу непрацездатним і потребуючим членам, їхнім родинам і утриманцям, та домовлятись з членами щодо заплати похоронних видатків, посмертних вивінувальних та пенсійних допомог і також інших форм забезпеченевих виплат, що їх братські допомогові Союзи мають право видавати, згідно зі законами стейту Ню Джерзі та будь-якого іншого, в якому він веде підприємство..."

4. У відповідь на закиди названих 11 членів Головного Уряду, що дії Головного Екзекутивного Комітету, мовляв, спричинили „розлад" в українській громаді, стверджуємо, що впродовж цілого року від закінчення XIII Конґресу Українців Америки, Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу робив усі можливі старання для привернення Українському Конгресовому Комітетові характеру загально-громадської репрезентації українців Америки, що привело б до єдности в українській громаді. Власне ці старання були в повній згоді з ранішими резолюціями Конвенцій та засідань Головного Уряду, де говорилось про повну піддержку УНСоюзу для УККА, як загально-громадської репрезентації українців Америки.

5. Стверджуємо, що заява так званої Комісії за Правопорядок в УНСоюзі із підписами названих 11 членів Головного Уряду та її проголошення є протистатутові, шкідливі для УНСоюзу та для його доброго імени і це становить поламання присяги, яку ці урядовці склали після їх вибору, та ставить під знак запиту їхню льояльність до Українського Народного Союзу.

6. Стверджуємо, що так звана Комісія за Правопорядок в УНСоюзі є групою, яка найменувала сама себе незгідно з будь-якою постановою статуту УНСоюзу, яка ніколи не була обрана, ані затверджена Головним Урядом УНСоюзу.

7. Ми гостро засуджуємо цю заяву названих 11 членів Головного Уряду, членів так званої Комісії за Правопорядок в УНСоюзі, які всі належать до одного і того самого політичного середовища. Мавши на увазі добро УНСоюзу та цілої української громади закликаємо їх відкликати цю заяву не пізніше, як до 30 днів від дати проголошення цього нашого ствердження — становища до їхньої заяви.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Джерзі Сити, 29-го грудня 1981 року.

Кларк замінив Аллена

Вілліям Кларк

Вашінгтон. — Ричард Аллен, дорадник президента Роналда Регена у справах крайової безпеки, після короткої розмови з Президентом в понеділок, 4-го січня ц.р., формально зрезиґнував із свого становища, а на його місце Президент призначив дотеперішнього заступника державного секретаря Вілляма Кларка.

В. Кларк є давнім приятелем президента Р.Регена з каліфорнійських часів. Його також підтримує державний секретар Александер Гейґ і колишній державний секретар Генрі Кіссінджер та багато інших високопоставлених осіб, не зважаючи на те, що одиноким досвідом у закордонній політиці є його служба в Державному департаменті в останньому році. Під час минулорічного переслухання в Сенаті В. Кларк був затверджений тільки завдяки своїм впливам і приязні з Президентом, — кажуть кореспонденти, бо він навіть не вмів назвати прем'єра Південної Африки чи африканської держави Зімбабве.

Р. Аллен намагався залишитися на своїму пості, але засоби масової інформації так роздули справу отриманого ним гонорару від японського видавництва за допомогу у влаштуванні інтерв'ю з Першою Лейді Ненсі Реген, що його дальше перебування в Білому Домі радше шкодило б президентові Р.Регенові, не зважаючи на це, що Департамент справедливости перевірив справу і не знайшов жадних надужить.

Японія зміцнює свою оборону

Токіо, Японія. — Новий державний бюджет Японії виявляє, що теперішній уряд Японії рішив продовжувати, а навіть приспішити процес перебирання японськими збройними силами оборони Японії і її територіяльних вод. Дотепер функцію цю виконували збройні сили ЗСА; на підставі обов'язуючої в Японії конституції, прийнятої під впливом генерала МекАртура, Японія не мала права мати відповідної збройної сили, а тільки збройну формацію, що її головною ціллю мала б бути оборона внутрішнього ладу.

Уряд і ціле суспільство ЗСА щораз рішуче домагаються від Японії і держав Західньої Европи, щоб вони перебирали на себе обов'язки охорони перед зовнішньою аґресією власних границь, а не покладалися, як це є ще й тепер, на збройні сили ЗСА. Американці невдоволені тим, що такі могутні економічно держави, як Західня Німеччина і Японія, мають тільки маленькі збройні сили. Уряди тих держав намагалися різними маневрами гальмувати власне дозброєння, концентруючи всю увагу на господарському розвитку. У великій мірі завдяки тому вони змогли розбудувати свої індустрії та своїми виробами опанувати світові ринки збуту та тим піднести свій господарський потенціял та добробут населення.

Мілітарний бюджет Японії на 1982 рік має 11,7 більйона долярів, що є 7,75 відсотка вище, як минулого року. Ніяка інша позиція в бюджеті не була піднесена так багато, як сума видатків на оборонні потреби.

ЯРУЗЕЛЬСКІ РОЗПОЧИНАЄ ДИПЛОМАТИЧНУ ОФЕНЗИВУ

Варшава, Польща. — Візитою віцепрем'єра польського уряду Мєчислава Раковского в Бонні військова хунта, очолена генералом Войцєхом Ярузельским, розпочала політично-дипломатичну офензиву на міжнародному терені.

Зорієнтувавшись у ситуації, Ярузельскі і його московські наказодавці побачили, що без міжнародного визнання теперішньому режимову буде важко, а то й неможливо добитися полагоди припадаючих платностей відсотків від величезних боргів, затягнених на Заході попереднім комуністичним режимом Е. Ґєрека. Без полагоди тих виплат Польща була б неспроможною дістати нові кредити на Заході, а без того її господарка була б спаралізованою. Ярузельскі почав з найвигіднішого для себе пункту, тобто з Бонну. Західньонімецький уряд очолений соціял-демократом канцлером Гельмутом Шмідтом відбивається від усіх країн вільного світу своїм майже прихильним становищем до сучасного режиму в Польщі. Навіть на конференції соціялістичних партій, на якій були обговорювані польські справи й де мала бути проголошеною резолюція проти військової інтервенції в Польщі та проти її ініціятора Москви, Віллі Брандт, колишній канцлер Західньої Німеччини, а тепер лідер соціял-демократичної партії, не допустив до того, але добився її злагіднення.

Рівнобіжно з тими подіями режим Ярузельского, щоб приховати свій диктаторський характер, притягнув до правлячої хунти деяких цивілів, очевидно членів польського Політбюра і зразу розголосив вістку про те. В склад хунти ввійшли принаймні три члени Політбюра, а саме Мєчислав Раковскі, Казімєж Барціковскі та Стефан Ольшовскі. Це має послужити для замилення очей Заходові, який принципово виступає проти військових режимів.

В слід за тими потягненнями генерал Ярузельскі відбув конференцію з усіма амбасадорами держав-членів Европейського спільного ринку, тобто з тими, від яких залежать майбутні кредити. На конференції з „десяткою" (10 амбасадорів від усіх 10 членів Европейського спільного ринку) Ярузельскі зайняв ту саму лінію яку він настирливо висуває перед польським народом. А саме, що інтервенція війська є внутрішньою польською справою, до якої ніякого відношення не має Москва, що військовий режим має на меті тільки оздоровити внутрішнє положення Польщі, а всі дотеперішні демократизаційні заходи будуть привернені після зне сення воєнного стану.

Ярузельскі виразно натякнув, що військова хунта, очолена ним, готує депортацію різних юнійних лідерів за кордон. Намічених до депортації влада концентрує в концентраційному таборі Бялоленка, під Варшавою. Крім лідерів вільної профспілки „Солідарність" до того табору також перекидають представників інтеліґенції, між якими знаходиться відомий ідеолог і організатор розв'язаного недавно Комітету суспільної самооборони -КОР, Яцек Куронь. Вивіз тих людей за кордон значно послабить вільностеві рухи в Польщі.

Починається акція допомоги полоненим в Афганістані

Кабуль, Пакістан. — Число полонених по обидвох сторонах в афгансько-російській війні постійно зростає. Совєтське командування розстрілює схоплених вояків національних збройних сил, а затримує при житті тільки тих, від яких хоче дістати інформації та можливо перетягнути їх на свій бік. Національні збройні сили перетримують совєтських полонених якийсь час, намагаючись вміжчасі виміняти їх за своїх вояків і співробітників, схоплених совєтсскими частинами, або їхніми афганськими коляборантами, але совєтське командування зовсім про своїх полонених вояків не дбає. Це створює можливість екзекуції совєтських полонених афганськими національними збройними силами.

Така совєтська поведінка та смертельна загроза для полонених як її наслідок викликують велике схвилювання й обурення у світі. Світова преса починає займатися тією справою, а також такі міжнародні установи, як Міжнародний Червоний Хрест тощо. Покищо Москва не реаґує взагалі на вимоги світової публічної опінії. Як відомо, Москва, не була зацікавлена і в часі Другої світової війни своїми полоненими й вони гинули десятками тисяч у німецьких таборах. Сталін навіть не погодився на обмін свого сина Якова, капітана совєтські армії, який попав у німецький полон і загинув трагічно за дротами.

Недавно пресу обігла інформація про схопленого афганськими повстанцями українця дорадника в ділянці технології й пошуків за мінералами, яким совєтське командування не хоче заінтересуватися й обміняти його на афганських самостійників. Тепер появилася інформація про 18-літнього Валерія Діденка, мешканця одного з підкиївських сіл який попав у афганський полон разом і іншими вояками совєтського війська. І ними зовсім не інтересується совєтське командування, яке зовсім не відповідає на пропозиції командування національних формацій полагодити цю справу згідно з міжнародними приписами й звичаями.

Міжнародні засоби масової інформації звертають увагу, що серед совєтських полонених трапляється багато нижче 20 років, що свідчить про вживання совєтським командуванням маловишколених і незагартованих молодих бійців.

Діденко разом зі своїми товаришами перебуває в руках повстанців групи Афган Гезбі Іслямі в районі Алляг Ірґа. На запит американського журналіста, який відвідав табір тієї групи, до Діденка, що його чекає в полоні і як йому живеться, Діденко відповів: „Нас послали до Афганістану і сказали, що ми маємо боронити афганську революцію. Нас обдурили й подали нам що ми будемо боронити афганський уряд Мохаммеда Дауда, якого самі комуністи на наказ Москви замордували. А тепер не знаємо, що нас чекає." А запитаний у тій справі афганський командир Заффаруддін Хан сказав: „Ми будемо їх перетримувати, доки нам вони потрібні". А Діденко додав: „Очевидно, що відтак нам переріжуть гортанки".

ЗГІДНО З ОБОВ'ЯЗУЮЧИМ ТЕПЕР В АНГЛІЇ законом про публічний доступ до секретних актів після упливу відповідного часу картотеки двох славних совєтських шпигунів, членів відомих родин в Англії і високих державних урядників на дипломатичній службі Гю Берджеса і Доналда МекЛіна мали бути доступними для дослідників. Одначе на вимогу міністерства закордонних справ відповідні чинники продовжили секретність документів, які стосуються тих двох шпигунів.

У світі

ВІДБУДОВАНИЙ НЕДАВНО І ТИЖДЕНЬ ТОМУ пущений у рух нафтопровід з Іраку до Триполі, середземноморського порту в Ливані, знову зірвали невідомі терористи. Цей нафтопровід мав відіграти важливу ролю в господарці Іраку, доставляючи щоденно десятки тисяч тонн ропи безпосередньо на захід. Ірак не має прямого доступу на побережжя Середземного моря, а морські шляхи через Перську затоку і просмик Гормуз заблоковані іранськими морськими силами. Сирія вороже наставлена до Іраку й підтримує Іран у війні з Іраком, але уряд Сирії погодився на репарацію й урухомлення нафтопроводу з Кіркуку, Ірак, на захід під тиском інших арабських країн, які підтримують Ірак. Саботаж стався по сирійському боці кордону. Ірак плянував піднести до 200.000 тонн денно кількість ропи, транспортованої тим трубопроводом. Одначе нафтові компанії сумнівалися в тому, передбачуючи, що прихильники Ірану й аятолли Хомейні зірвуть його дуже швидко. В перших днях після його пущення в рух невідомі терористи з терену Ливану обстріляли артилерійським вогнем нафтоналивний корабель, який ладував у Триполі 150.000 тонн доставленої з Іраку ропи.

ПРЕМ'ЄР СОЦІЯЛІСТИЧНОГО УРЯДУ ГРЕЦІЇ Андреас Папандреу заповів, що вже в найближчому часі будуть створені господарчі комітети, як державні установи, які переберуть нагляд і керівництво вузлових промислів. Йдеться про ті промисли, які є в приватних руках. Комітети будуть складатися з представників робітників, держави, міських управ і теперішньої адміністрації заводів і фабрик. Адміністрації приватних виробництв мусітимуть представити комітетам свої продукційні пляни з усіми деталями для затвердження. Після затвердження ці комітети наглядатимуть над переведенням затверджених ними плянів у життя. Керівництва індустріяльних одиниць устійнюватимуть свої пляни в порозумінні з державними чинниками. Папандреу висловив думку, що така розв'язка дасть змогу пожвавити господарське життя, піднести продукцію та збільшити число затруднених.

НОВИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕРЕВОРОТ У ҐАНІ, У висліді якого до влади повернувся колишній лідер Джеррі Ролінґс, насторожив уряди африканських держав. Ґана була першою африканською країною, що 25 років тому отримала державну суверенність. Африканські уряди побоюються, що за переворотом стояв лідер Лівії Муаммар Каддафі, який діє згідно з совєтськими плянами пенетрувати африканські країни.

В РЕСПУБЛІЦІ ЕЛЬ САЛЬВАДОР В НАВЕЧЕР'Я Нового-Року партизани скоординовано заатакували електричну сітку в столиці держави Сан Сальвадорі та в усіх більших містах. Більша частина Ель Сальвадору не мала світла коло двох годин, заки вдалося перевести потрібні направки. Це було дотепер найбільше зірвання електросистеми Сальвадору.

В Америці

В НЮ ЙОРКУ ПЕРЕД БЮРОМ СОВЄТСЬКОГО „Аерофлоту" на 45-ій вулиці і п'ятій авеню і Джерзі Сити в Либерті парку відбулись в суботу і в неділю, 2-го і 3-го січня ц.р., протестні демонстрації поляків і представників інших поневолених народів проти варшавського режиму ген. Войцєха Ярузельского і його протекторатів, тобто Совєтського Союзу й інших комуністичних держав з Варшавського Пакту. В Ню Йорку від год. 10-ої рано відбулась моторкада авт, а в год. 12-ій дня маніфестація під „Аерофлотом", а потім під совєтською місією до ОН на 67-ій вулиці і Лексингтон авеню. В Джерзі Сити день 3-го січня був проголошений „Днем солідарности" з польським народом

ПРОФСПІЛКА КОНТРОЛЕРІВ ЦИВІЛЬНОГО летунства, яка, як відомо, була завішена у своїх правах через проголошення нелеґального страйку робітників і зламання домовлености з Урядом, пробує тепер відбудувати свій престиж і довести до нових переговорів з Адміністрацією президента Роналда Реґена. Для цього трапилась неабияка нагода. Президент профспілки Роберт Полай зрезиґнував зі свого становища і на його місце новим президентом був обраний Ґері Ідс. Речники Білого Дому заявили, однак, що вибір нового президента профспілки не міняє ситуації і Уряд не погодиться на поновне затруднення контролерів на ті самі пости.

ДІМІТРІЙ І. ЯКУШКІН, КЕРІВНИК ОПЕРАТИВНИХ шпигунів КҐБ на території З'єднаних Стейтів Америки, незабаром покине Америку після шістьох років служби у цій країні, — поінформувала газета „Вашінгтон Повст" в суботу, 2-го січня ц.р. Д.Якушкін, 58-річний каґебіст, рахувався п'ятим з черги найвищим совєтським „дипломатом" у вашінґтонській амбасаді. Кореспонденти не змогли однак довідатись, коли саме покидає ЗСА Якушкін і хто приїжджає на його місце. Речники совєтської амбасади взагалі відмовились розмовляти на цю тему.

КЕТРИН ДЖЕЙ ВІТМАЄР, 35-РІЧНА ВДОВА, була заприсяжена на посадника Гюстону в Тексасі, виграваши в листопаді минулого року вибори. „Я хочу сказати вам, — заявила К. Вітмаєр, — що я є горда за тих моїх прихильників, які підтримували мене і висунену мною програму оздоровлення адміністрації міста". Як відомо, Гюстон нараховує 1,6 мільйона населення і має добре розбудовану нафтову та іншу індустрію.

КОНҐРЕСМЕН ЛІ ГАМІЛТОН, ДЕМОКРАТ з Індіяни та інші законодавці звертають увагу у розмові з кореспондентами, що популярність президента Роналда Реґена спадатиме з кожним місяцем, бо він втрачає довір'я широких мас американського народу. Головною причиною втрати довір'я це нездібність врегулювати економічні справи, які надалі залишаються головною проблемою теперішньої Адміністрації. Інші законодавці думають дещо інакше. Вони твердять, що покищо передчасно говорити про антаґонізм чи відсутність підтримки для Роналда Реґена. Мова йде тільки про зростаючий сумнів, а не про довір'я, бо, як виказують опити, Президент, не зважаючи на економічні труднощі, все ще дуже популярний в народі. Очевидно законодавці думають, що зростаючий процес безробіття, рецесія та інші неполагоджені економічні справи не є корисними для Реґена і сьогодні чи завтра нарід скаже своє слово, тим більше, що Демократична партія правдоподібно вестиме передвиборчу кампанію в цьому році під гаслом „рятунку програми соціяльного забезпечення" й інших економічних справ.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Про що треба пам'ятати

Совєтський уряд і КҐБ застосовують щораз гостріші засоби в ліквідації Гельсінкського руху. Після широко переведених арештів і присудів тих захисників прав людини, які ще залишилися на волі, прийшла черга на репресії у тюрмах і концентраційних таборах.

В одному з пермських таборів в'язні проголосили голодівку, вимагаючи усунення з їхніх келій провокатора КҐБ. Крім звичайного провокування й донощицтва той провокатор чинив ще безкарно іншим в'язням всякі пакості,а таборова адміністрація його підтримувала, забирала його на додаткове прокормлення в часі нібито переслухання тощо. У відповідь на ту самооборонну акцію в'язнів адміністрація перенесла Юрія Орлова, основника Гельсінкських комітетів в СССР, та першого голову такого комітету в Москві з табору до тюрми. Декілька тижнів перед тим перенесено іншого відомого політв'язня, а саме Анаталія Шаранського з табору до тюрми в Христополі, 500 миль на схід від Москви. Супроти інших в'язнів застосовано менші кари й загрожено їм у випадку дальших їхніх оборонних виступів карцерами, ізоляторами й іншими репресійними засобами совєтської адміністрації.

Усе це стається на очах цілого світу та, як на глум, коли зближалася до свого невдачного кінця Мадридська конференція, присвячена переглядові застосування в життя кінцевих ухвал Гельсінкської конференції. Ті ухвали, як і всі міжнародні договори, які заключила Москва, якщо вони їй невигідні, вона прямо іґнорує. Але не лише іґнорує, вона ще й обурюється, коли їй на це звернути увагу.

Західній світ і західня людина нездібна на мужню і гідну реакцію в чому ми переконалися два роки тому, коли Совєтський Союз напав на Афганістан. І знову крім паперових заяв, словесних деклярацій і декількох переминаючих протизаходів, як американське ембарго на вивіз збіжжя до СССР, західній світ не здобувся на ніякий тривалий і успішний опір російському імперіялізмові. Це, коли мова про уряди західніх держав. Ще гірше повелися й далі поступають провідні суспільні діячі західніх народів. Вони роздирають шати, коли в якій державі Заходу уряд змушений у боротьбі з комуністичними і взагалі лівими підривними організаціями та терористами вжити суворих засобів, але вони не бачили коли в Аргентині розшалілі терористи вбивали десятки до нічого непричасних людей, ані не бачили, коли в Туреччині ще гірші терористи кожного дня вбивали десятки громадян.

В Афганістані щоденно гинуть десятки і сотні людей. Совєтська солдатеска палить міста й села й безкарно винищує їхніх мешканців, а так звані „оборонці прав людини" на Заході сидять мовчки, або маніфестують за миром і проти своїх урядів, бо ті не хотять підкоритися Москві. Вже незабаром одна третя афґанців загине від вогню й заліза з московської руки, чи з руки її наймитів, або втече за кордон, а ліберальні доктринери і далі виставлятимуть списки десятка, чи кількох людей арештованих десь у якійсь невеличкій республіці.

Український народ має особливо великий і болючий досвід у цьому відношенні. Коли 1932-1933 року сотні тисяч людей гинули на вулицях українських сіл і міст, французький прем'єр Едвард Ерріо, він же „радикал" по політичним переконанням, їздив по тих містах і відтак голосив цинічно, що ніяких голодних, а тим більше мертвих, які загинули б з голоду, він не бачив.

Ми згадали про нову фазу репресій, що її переводить совєтська система в цілому СССР і про брутальні спроби ліквідації усього вільного й нового в тій новітній тюрмі народу. Але ми ніколи не можемо забувати про репресії й переслідування українських політичних вя'знів в тюрмах і концентраційних таборах СССР, які не переривалися ніколи, як і ніколи Москва не переставала нищити їхніх родин, їхніх дітей і близьких. І тепер приходять щораз частіше вістки про додаткові переслухування органами КҐБ, про намови складати покаянну заяву, про різні обіцянки, включно з обіцянками передчасного звільнення на волю, щоб тільки морально зламати людину. А якщо вона й надалі залишається людиною тоді зразу приходить загострений режим у тюрмі, поменшування харчової пайки, ізоляція, карцер ітп. Російська політика тепер, як і завжди перед тим, наставлена на фізичне знищення, або моральне зламання українських патріотів і до тієї цілі вона послідовно змагає.

Найбільш поінформована у цих питаннях,людина, що сама перейшла через ці тортури, бачить небезпеки того і тому пише про одного з тих зламаних, морально знівечених і зведених на нівець, про Івана Дзюбу: „1972-73 роках Україна пережила ще одну трагедію, до яких вже привчила її історія: один з її найкращих синів зрадив Батьківщину, щоб стати послушним псом катів...". А звертаючись до Дзюби: „Ціною Вашої зради, супроти себе самого, супроти ваших друзів, супроти свого народу, ви уникнули загибелі в таборах. Так. Але чому помагати катам приховувати, перед світом, правду про нещасну долю України...? Схаменіться, Дзюба! Перестаньте гратись — не знущайтесь над вашою Мамою, не виривайте її серця. Бо, якщо ні, тоді „ви і ваші нащадки будуть прокляті навіки".

(Л. Плющ: Трагедія Дзюби, післямова до французького перекладу „Інтернаціоналізм чи русифікація", Париж, 1980).

Володимир Душник

МІТИ ПРО ПОЛЬЩУ І ПОЛЯКІВ

Теперішня політична криза в Польщі спричинила постання численних концепцій, теорій, здогадів і вигадок відносно совєтської інтервенції, відношення між польською компартією і армією, а передусім відносно польського націоналізму і патріотизму.

У міжнародній пресі та в різних академічних інституціях дискутовано над різними можливими і правдоподібними ситуаціями, мотивуючи це тим, що Польща — це не Мадярщина, ані Чехо-словаччина, ані не Авганістан і тому Москва вагається щодо інвазії.

Доказувано, що пересічний польський вояк чи державний службовець, — ніби „редька" — на поверхні червоний, а всередині — білий. Як і теж висловлено припущення, що польська армія пересякнута польським націоналістичним і патріотичним духом, і що ця армія не виступить проти польського робітника.

Усі ці прогнози розвіялися і в дальшому розвіваються,події бо в Польщі виказують щось зовсім навпаки. Перший розвіяний міт — це відношення між компартією і збройними силами Польщі. В СССР й інших сателітніх країнах-це комуністичні партії, їхні центральні комітети і політбюра, що кермують усім політичним життям країни. Але під час подій у Польщі польську компартію цілковито усунено набік, і багато з її провідників впали і падають жертвами „чистки", що її перепроваджують військові й органи безпеки.

Коли в 1968 році зліквідовано лібералізуючий режим Олександра Дубчека в Чехо-Словаччині, поляки поширювали політичні гумористки, що, мовляв, „чехи з природи — боягузи," тому не спромоглися навіть на один вистріл проти „братніх армій," які ліквідували режим Дубчека. Тепер з черги, чехи сміються з поляків і кажуть — що тоді, коли режим Дубчека ліквідувало аж чотири армії (СССР, Польща, Східня Німеччина і, мабуть, Мадярщина), польський робітничий рух здушили самі поляки на приказ Москви.

Польські збройні сили охоплюють біля 300,000 вояків; крім того існує т. зв. корпус прикордонної охорони (250,000), як теж сотки тисяч громадянської міліції (МО), і тайної поліції. Назагал, варшавський режим має понад один мільйон людей під зброєю. Цілий командний склад польських збройних сил — у більшості вишколений у СССР. Створена під час теперішньої кризи т. зв. Військова рада для національного спасення складається з високих ранґою старшин, з яких майже кожний був школений у СССР.

Візьмім до уваги, що ОН мають тепер 158 членів-держав, у яких Польща повинна мати свої амбасади і посольства (леґації), але тільки двох амбасадорів відважилося покинути свої пости (ЗСА іЯпонія), і лиш один польський генерал (Леон Дубіцкі) про якого знаємо, що вирішив покинути варшавський режим.

Польська компартія має понад два мільйони членів, які творять т. зв. нову клясу, про яку писав Мілован Джілас,маючи на увазі комуністів у Юґославії. Колишній амбасадор Польщі в Японії, Здзіслав Рураж, називає тих режимовців „маріонетками Москви," тоді коли Зиґмунд Наґурскі, директор Інституту для гуманістичних студій в Аспені, називає їх „новою клясою", яка повела революцію, чи „контрреволюцію" проти польських робітників.

Подібно як в Совєтському Союзі, ця „нова кляса" комуністичної еліти має всі вигоди практичного життя: спеціяльні школи для дітей, охорону здоров'я, кращі мешкання, транспортації, поживу, убрання, пенсії, вакації — все це прийшлося б їм втратити, якщо б до влади в Польщі прийшла „Солідарність".

Цю „протиробітничу" контрреволюцію приготовляв ген. Ярузельскі у тісній співпраці із совєтськими спеціялістами. Маючи за собою всі збройні сили, Ярузельскі не потребував совєтської інтервенції. Крім того, амбасадор Рураж твердить, що сотні спритних совєтських аґентів оперують в Польщі в однострях польської армії, і тому Москва обмежилася до всякого роду шантажів, як-пресова і радіова кампанія, безустанні „військові маневри" на польському кордоні тощо.

Знищення „Солідарности" доконує Москва польськими руками, лишаючися мовчазним глядачем польської трагедії.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Мистецька виставка року у Філядельфії

Ця виставка, в якій взяли участь мистці — Андрій Мадай, графік; Люба Мазяр, малярка, і Петро Капшученко, скульптор, була чи не найкращою виставкою у Філядельфії в 1981 році. Виставку влаштував 43-ій Відділ СУА у викладовій залі Українського Освітньо-Культурного Центру в днях 5 і 6 грудня.

Крім цих трьох мистців, з уваги на передсвяточний час, „Базар" Катрі Альфавицької експонував гуцульські вироби з дерева: інкрустовані свічники, тарілки, скриньки (касетки) тощо та кераміку Володимира Королика з Ню Йорку, які мали великий попит.

Перше враження виставки — багатство експонатів, якість експозиції. Андрій Мадай зробив значний поступ від його останньої експозиції під сюжетним поглядом і щодо самого рисунку. В його графіках чорно-білих і кольорових помітне якісне професійне зростання, а в більшості — повна зрілість його мистецьких праць. У вічі кидаються — техніка, композиція і нові виразові особливості. Найцікавіші з його графік — це зображення святих. Крім наявних виражальних засобів у Мадая тяжіння до української тематики.

Молода малярка Люба Мазяр не так то давно закінчила Пратт Інститут, а вже її картини зберігаються у Каракасі, Римі, навіть в Україні, очевидно не згадуючи Північно-американського континенту, тобто ЗСА і Канади.

Цікаво, що вона не пішла вслід химерної і хисткої моди, а творить у цьому роді мистецтва, яке стомилевими кроками повертається назад хоч у відмінній формі до своїх відвічних завдань, що полягають на формулюванні понадчасових правд і таких же естетичних вартостей. Малярка добре усвідомляє, що „ніщо так швидко не старіється, як новочасність". При тому кожному мистцеві властивий свій мистецький слух, який обумовлює відбір ритмів життя.

Картини Люби Мазяр більшістю виконані в брунатній тонації — почерез відтіні вохри до жовтої, тут і там змішаної з оранжевою або кіноваром; вони нагадують кольоритом світової слави майстрів Фляндрії. Тільки в чотирьох її картинах відтіні ультрамарини, плюс біла й чорна і змішана з цих двох,тобто сіро-попеляста. Чимало її картин проникнені ліричністю, такими є „Світлячки", „Сопілка", „Ранок", „Тополя"; ця остання подумана в синій ґамі. У всіх картинах гармонія рисунку й кольору. У деяких евідентний нахил до іконографії. Цікаві у мистецькому змислі — „Бабине літо", „Відпочинок", „Залицяння", „Подруги", „Ярмарок". Звертають на себе увагу також її квіти — „Маки", „Соняшник", а втім усі її картини навіяні поезією і в той же час мистецько витончені. Крім цього помітні в них — професійна зрілість й естетична значимість, а понад усе самобутність творчого мислення, тобто риси власної творчої інвенції. І все те складається на її неповторну малярську індивідуальність.

* * *

Про видатного скульптора Петра Капшученка, як скульптора — хіба що за винятком тільки континенту Африки і деякої частини Азії — відомо сливе в цілому культурному світі.

Творчість Капшученка полягає в тому, що він у своїх мініятюрних формах уміє втілити свої творчі задуми. Його скульптури незалежно від їх величини просякнені відчуттям руху, темпераментом, силою переконання. У них не тільки відчутний характер створених постатей, але в них втілений настрій і, як вже сказано, динаміка й експресія, не згадуючи хисту спостереження, до нюансів. Його скульптури, такі як „Бандурист", „Вершник і три коні", „Козак Довбня", визначають національні особливості.

Мистець-скульптор видобуває з великою прецизністю натугу кожного явища. Творить підо впливом якогось людського, читай — добрячого, погляду на творену постать. До цієї групи слід зарахувати твори: „Бабуся", „Мати й дитина", „Дударик", „Хлопець з глеком", „Гуцул грає на гуслях", „Дует співаків", „Музиканти". Треба подивляти, як вірно передана „Спрага" чи „На перегоні". І ґротескна сцена „Співаки" може вас не абияк захопити. Часто-густо пози його людей-скульптур нагадують персонажі театральних п'єс („Бандурист" чи вже згаданий „Козак Довбня"). Нічого дивного в тому, бо Капшученко працював у театрі скульптором-сценографом, і не тільки макети виходили з-під його руки, але великого розміру статуї, пам'ятники, фігури тощо, роблені звичайно з „пап'є-маше"; це ж були монументальні скульптури, жаль тільки, що були виконані з нетривкого матеріялу.

Як вдумливий мистець, він не лише дбає про те, щоб цілість була ефектовна і викликала естетичне враження, його скульптури настільки живі, що вам здається, що вони, як живі люди, відображують пориви душі. Крім його високомистецького вислову, найсильнішими його пунктами є композиція, лад, емоційність і ляпідарність форми, а над усе невідступною цікою його творчости є краса.

Творчість Петра Капшученка підбудована знанням,

(Закінгення на стор. 3)

Іван Кедрин

ВІРШІ СПОВНЕНІ ОПТИМІЗМУ

Коли людина застрягла по вуха у власних, родинних, громадських турботах, — коли в газетах читає і в радіо й телевізії слухає здебільша про вбивства, насильства, змови, злочини, коли людина живе і задихається в атмосфері, яка насичена людською злобою, ненавистю, погонею за дійсною чи уявною владою і коли ввесь світ та зокрема в ньому українська вільна громада опинилася у якомусь несамовитому танку безглуздя і самогубного самовинищування, — то хочеться втікати від отакої безпросвітньої дійсности і бодай годинку-дві перенестись в світ, де можна би забути про ту злощасну дійсність. І тому психологічно зрозуміло, коли деякі бизнесмени признаються, що люблять фільми з „Дикого Заходу", бо там „живе життя" і цілком інша, далека від нинішнього дня проблематика. Психологічно зрозуміло, коли деякі інтелектуали свідомо наставляють свій телевізор на пренаївний рисунковий фільм для дітей „Том енд Джеррі" — бо це щось, що відриває їх від пригнітаючої буденщини. Коли концертова заля повна слухачів, то між ними є чимало таких, які прийшли туди, щоби перевести вечір у культурній атмосфері музичних тонів. Люди беруть книжку в руки не тільки для поширення свого знання й світогляду і щоб познайомитись із новим твором, що про нього чула чи читала рецензійні згадки, але й на те, щоби зачерпнути з книжки свіжого повітря, якого немає у сучасному довкіллі...

Нова книжка віршів Марти Тарнавської „Землетрус", В-во Об'єднання письменників „Слово" не належить до „легкої" лектури, — вона далеко від дитячої тематики казок і від складної сенсації детективного роману (якого, до речі, українська література не має). Це невеличка книжка — 96 сторінок, з картоновою обгорткою, що її прикрасив один з найкращих сучасних графіків Володимир Баляс. Книжка переплітана поезіями у прозі, де все мистецтво у ритміці, і віршами оригінальними та перекладами з творчості десяти чотиримовних чужинецьких поетів (чому не „поеток" або „поетес"?) До поезій у прозі дехто ставиться недовірливо: мовляв, авторка тому користується білим віршем, бо не знає римів. Марта Тарнавська знає рими, прегарні, оригінальні, і її вірші у прозі це не абстрактні каламбури чи й, буває, ребуси, які ніби належать до модернізму. Читаючи інколи такі модерні віршовані ребуси пригадується казка Андерсена, де тільки мала дитина зважилася крикнути, що оце іде князь голий, бо всі бачили на ньому королівську мантилью, бо коли б її не бачили, то — сказано їм — вони дурні. У Марти Тарнавської нема „модерних" ребусів. А проте вона наскрізь модерна поетка — і вона так само орудує чудовою ритмікою слів, як і римами. І її книжка не схоплена тільки з уяви, а з живого життя: це розподіл ритмікою білого вірша або римованими віршами, оригінальними і перекладними. Проте у чому їх дійсна вартість, у чому їх зв'язок із, може, задовгим вступом до цих міркувань: вся її книжка сповнена дивним, як на наш страхітливий час, чаром ідеалістичного оптимізму, дивним чаром радости життя. Є там трохи і робленого цинізму, за яким скривається романтичний сантименталізм.

Книжка Марти Тарнавської названа від першої півтористорінкової поеми „Землетрус" — поеми у зв'язку з землетрусом у Каліфорнії. Але загалом це помилковий, коли йдеться про ввесь зміст тієї збірки поем: там нема ніякого „землетрусу", а навпаки, є гін до спокою і рівноваги земної кори і людської природи. Та й отой вже перший вірш кінчається акордом оптимізму:"... людина виживає катаклізм... щоб у землі тремтячими руками, плекати свіжі паростки життя..."

У книжці є фотознімка авторки без будь-яких життєписних даних. Але, читаючи уважно ці її вірші — можна з них дізнатися чимало подробиць про авторку: що вона заміжня (її чоловік — Остап — поет, голова Спілки українських письменників „Слово", — що вона працювала, як ми всі новоприбулі іміґранти -скитальці, у фабриці, — що згодом дістала змогу студіювати й покінчила університетські студії, — що має двох дорослих синів, яким присвячує свою нову книжку. Склалися на неї твори писані від 1973-1980 роках — отож авторка мусила переводити чітку і дбайливу селекцію, щоби скласти таку невеличку збірку, яка становила б одну гармонійну цілість — формою і змістом, усім своїм духом. До кожної чужинецької поетеси, що її обрала собі Марта Тарнавська для перекладу одного-двох віршів, додане пояснення — хто ця авторка, — чого не зробила Марта Тарнавська про саму себе у такій інформаційно-банальній формі. Бо вся її книжка не є банальною. Вона не призначена для „широкої читацької публіки", вона призначена для такого невеличкого гурта читачів, які прагнуть втекти від гнітючої буденщини і пірнути в красу ритміки і римів — пірнути у щось нове, але бадьоре, погідне, ідеалістично оптимістичне, у щось, з чого віє справжньою культурою модерного українського літературного слова.

УРЯДОВІ ЧИННИКИ СЕРЕДНЬОАМЕРИКАНСЬКОЇ республіки Гондурас поінформували, що військові частини сусідньої Нікараґуа вже двічі переступили масово і при зброї державний кордон Гондурасу й виконали збройні напади на безборонних втікачів. Як подають офіційні дані Гондурасу, відділи Нікараґуа вбили коло 200 цивільних втікачів з Нікараґуа, які прибули до Гондурасу, щоб врятувати своє життя. Міністерство оборони Гондурасу повідомило також, що воно летунським транспортом перекинуло відповідно міцні військові відділи в заатакований терен, щоб відбити наступ ворога й захистити цивільне населення, бо в тих околицях, до яких немає доступу на суші, гондураських ґарнізонів немає. Міністерство оборони Гондурасу повідомило, що нікараґуанські відділи після переходу гондураського кордону обстріляли з гармат цілий ряд сіл.

Микола Чировський

ПАПСЬКІ ЕНЦИКЛІКИ ПРО СУСПІЛЬНИЙ ПОРЯДОК

(З нагоди енцикліки про людську працю)

II

Фальшивий підхід до людської праці привів до конфлікту між працею і капіталом, а згодом між капіталізмом і соціялізмом. По суті, праця є першою, а капітал другорядним, однак вони до себе належать і одно від одного є залежним. Цих двох факторів не можна від себе розділювати і їх протиставити. Це помилка минулого і будь-якого забарвлення філософії матеріялізму. Таке ствердження енцикліки „Про людську працю" перекликується із ранішніми енцикліками, які і вимагали гармонійної співпраці між цими двома економічними силами і пошани.

Високе становище людської праці в соціяльно-господарському відношенні визначається тим, що вона уможливлює втримання родини, її виховання і продовження родинної традиції в цілому світі.

Знову, повторяючи попереднє вчення Церкви Папа Іван Павло II підкреслює, що праця є основою для права власности індивідуальної особи, але що індивідуальна власність мусить підкорюватися загальному суспільному інтересові і добрі. Приватна власність є вислідом праці і має служити праці. Приватна власність на капіталових засобах виробництва є невіддільна від праці; капітал має об'єднуватися з працею. Це саме є суттю т. з. „соціялізованого" права індивідуальної власности.

Розуміється, що тут знову вчення Церкви іде в розріз із матеріялістичним індивідуалізмом Laissez faire, laissez passer і матеріялістичним колективізмом марксизму. Робітник не хоче бути ні пасивним інструментом виробництва, ні безвільною шрубкою колективного тіла, що його пригнічує.

Право на працю потягає за собою обов'язок одиниці працювати для добра своєї родини, своєї спільноти і своєї батьківщини. Це є її священним моральним обов'язком. Примінюючи це ствердження енцикліки до практичного життя треба сказати, що робітник має працювати сумлінно і продуктивно в заміну за платню. Витрачування часу, обнижування продуктивности і якости продукту, вимога збільшення платні без збільшення продуктивности є не нормальним і шкідливим для спільноти. З другого боку безробіття є суспільним злом і безробітні, якщо втрата праці не є з їхньої вини, заслуговують на компенсату, яка б уможливила їм прожиток і утримання родини. Підприємець і держава повинні про це подбати.

Тим більше, що у світі є ще велике багатство природних ресурсів і багато місць де б можна людей затруднити до праці — суспільно-економічний лад повинен так бути зорганізований, щоб створити якнайшвидше затруднення для індивідуального і суспільного добра. Йдучи за вказівкою енцикліки „Мати і учителька", коли це не вдається підприємцеві-капіталістові, тоді держава має тут прийти з допомогою во ім'я принципу суспільної допоміжности.

Обговорюючи проблему заплати за працю, Папа Іван Павло вживає таки середньовічного терміну „справедливої заплати" і каже, що „справедлива платня" є мірилом справедливости цілої соціяльно-економічної системи. За його словами „справедлива заплата" є така, що уможливлює повне і відповідне утримання родини. У відповідь модерному ліберальному жіночому рухові, Папа категорично заявляє, що в нормальних відносинах — це суспільне зло, коли жінка працює для заробітку і тим самим відтягається від її основного завдання бути передусім матір'ю, але коли її змушують обставини заробляти, не вільно її дискримінувати. Крім заплати за працю робітник чи затруднений має право на суспільне забезпечення, відпочинок, вакації і емеритуру в старечому віці.

Для оборони своїх прав на працю і її заплату, працівники — управнені організувати профспілки або робітничі унії, які не повинні вмотуватися у партійність,бо це може їм і спільноті шкодити, але тільки заступатися за суспільно-політичні інтереси світу праці. Папа Іван Павло II підтримує леґальність страйків, які є остаточним засобом оборони прав робітника. але підкреслює, що страйків не можна надуживати. В тому окремому випадку Папа Іван Павло II зміняє становище. Енцикліка „Сорок років тому" Папи Пія XI забороняла страйки, кажучи в параграфі ч. 94:

„Страйки... є заборонені. Якщо відповідні сторони не можуть погодитися, державна влада повинна інтервеніювати". Навіть найстарша соціял-демократична партія у світі, Німецька соціял-демократична партія, була визнала страйки шкідливими і перестарілим засобом боротьби. В словах Папи Івана Павла II по суті віддзеркалюються події у Польщі в 1980-81 роках.

В умовах тоталітарно-поліційного соціялістичного режиму, де одиницю вмонтовується як мале пасивне коліщатко в колективний моноліт, дійсно страйк може являтися остаточним засобом оборони інтересів робітника.

Остання енцикліка зокрема заступається за двома,може найбільше упослідженими категоріями праці; сільсько-господарського і еміграційного робітника.

Енцикліка „Про людську працю" розглядає працю у найширшому понятті цього слова, включаючи тут усякого роду працю — фізичну, умову, некваліфіковану, напівкваліфіковану і професійну. Папа вважає обов'язком Церкви повчити вірних про її становище до важливих соціяльно-господарських проблем, щоб їх розв'язкою зблизити людство до Бога.

Ледве, чи можна закинути якісь основні недоліки в тому становищі Церкви до питання праці. Вони ясні збалянсовані і сповнені логіки. Залишається одне тільки питання, хто слухатиме логічних і спасенних вказівок Церкви для добра одиниці і спільноти. Тут знову повторяються часи перед приходом Христа, коли св. Іван Христитель накликував до покаяння і його Євангелія характеризувала як — „Голос вопіющого в пустині". Є в Америці примовка: „Найкоротшою написаною книжечкою є книжечка про чесного підприємця чи бизнесмена". Але під цю пору можна додати, що такими самими коротенькими є книжечки про чесних і моральних професіоналістів, провідників профспілок і т. д. Хто в таких умовинах морального розкладу західньої спільноти слухатиме слів перестороги Церкви.

Відкриття філії „Карпатії" у Вінніпеґу

З приводу 90-річчя поселення українців у Канаді, поруч із цілим рядом поважних своїх досягнень у всіляких ділянках життя і культури, українці можуть гордитися теж поважними кооперативно-економічними та фінансовими успіхами, бо сьогодні існують 40 українських кредитових кооператив з 60,000 членів та 250 мільйонами капіталу.

Завдяки ініціятиві і праці інж. Василя Топольницького (до Канади прибув 1927 р., помер у 1978 р.), була заснована перша книгарсько-торговельна кооператива „Калина", 1938 року кредитівка „Нова Громада" в Саскатуні, а 14-го лютого 1940 року кредитова спілка „Карпатія", при участі 45 основників з капіталом дослівно 95 долярів і 50 центів.

За 45 років свого інування, окремо за повоєнний час, під умілим та фаховим керівництвом управителя Івана Шкварчука (родом з Буковини, до Канади прибув 1947 року) „Карпатія" стала могутньою установою з 7,000 членів і понад 33-ма мільйонами оборотового капіталу.

Окрема заслуга „Карпатії" в тому, що її дирекція, перша з українських установ, керувалася і проповідувала клич: „Свої господарські справи берім у свої руки". З цією здоровою та доцільною засадою допомогла тисячам нашим людям не тільки поліпшити свій матеріяльний стан і добробут, але й устабілізувати його в постійне своє життя.

Своїми низьковідсотковими позичками „Карпатія" допомогла побудувати різним нашим установам і організаціям їхні доми, допомогла теж збудувати чотири українські католицькі церкви у Вінніпеґу — церкву св. Йосафата, св. Василія, св. Андрея і св. Михаїла в Трансконі (передмістя Вінніпеґу). На своїх щорічних зборах дирекція „Карпатії" призначує кожний раз поважні суми на народні цілі.

Наслідуючи вмілий та зразковий успіх нашої „Карпатії" постали на сході Канади українські кредитівки як, наприклад, в Гамилтоні. Віндзорі, Монтреалі, Сент Кетеринс в Торонто, в якому діють і працюють дев'ять кредитових спілок, а найсильніша з них — це кредитова спілка організації УНО, яка має 8,500 членів і разом зі двома своїми філіями має 50 мільйонів оборотового капіталу.

Надбудова всіх наших кредитівок, себто Українська Світова Кооперативна Рада, об'єднує 79 українських кредитових спілок, які мають 115,000 членів та майже 555 мільйонів оборотового капіталу. Це є вислід нашої кооперативної праці в 40-річчя існування наших кредитових спілок.

Наша „Карпатія" є членом Союзу Кредитових Спілок в Манітобі і їх щорічна контроля виказує зразковий лад в її діловодстві та касових книгах.

Під умілим керівництвом управителя І.Шкварчука в 1947 року „Карпатія" збудувала за 800,000 долярів при головній вулиці Мейн і Флора новий модерний двоповерховий будинок, а старий винаймає манітобському урядові.

Щоби забезпечити своїх членів ще кращими різнорідними послугами, дирекція „Карпатія" закупила 1977 року дорогий компютор, систему якої обслуга скоро опанувала. Компютор забезпечує управу „Карпатії" скорими інформаціями, і це велика допомога в праці кредитової спілки.

Для вигоди і кращої обслуги свого членства дирекція „Карпатії" відкрила 9-го листопада 1981 року філію при головній і рухливій вулиці МекФилипс число 2200, яка міститься в дуже догіднім місці в „Севен Овкс Плазі" якраз напроти великої і знаної торговельної крамниці „Сірс" у Ґарден Ситі. В цьому новозбудованому великому торговельному центрі живе поважне число членів нашої „Карпатії".

Управителькою цієї нововідкритої філії дирекція назначила молоду, енергійну і практичну канадійку Лесю Борис, яка працює в „Карпатії" вже понад 16 років.

При цій нагоді бажаємо щиро дирекції „Карпатії" у Вінніпеґу не обмежитися цією однією нововідкритою філією, а невдовзі відкрити у передмісті Вінніпеґу ще і іншу свою філію.

Дмитро Микитюк

Мистецька виставка...

(*Продовження зі стор. 2*)

зрілістю, сміливістю, вражливістю обсервації і відчуттям та глибиною вислову.

У кожну епоху, як знаємо, одиниці з вродженими талантами створюють твори, в яких якнайповніше віддзеркалюється не тільки індивідуальний геній творця, але й геній народу, бо ж всенародне, „суспільне твориться в наслідок творчого прояву одиниць". Інакшими словами: одиниці є носіями цілого ряду духових царин, ідей і вартостей.

Маючи на мислі цю істину, нам не зникає з очей творчий силует Петра Капшученка — людини як же ж дуже скромної в житті.

Клим Яро-Славський

„Америка" проголосила опит у громадських справах

Філядельфія, Па. — Газета „Америка", орган Союзу Українців Католиків „Провидіння", проголосила у числі з 30-го грудня минулого року опитування громадської думки в різних справах під головним заголовком: „Яка ваша думка?".

На вступі газета пише, що: „опитування громадської думки в ЗСА не тільки широко практикується, але наслідок таких опитувань мають вплив на громадсько-політичних керівників, а то й на події в діяспорі". Редакція стверджує, що опитування громадської думки серед українців не було популярним, а деякі українці думають, що їхні провідники, здобувши чільне становище в політичному чи громадському житті, не дуже звертають увагу на те, що думає громада і „в більшості накидають їй свою думку".

„Ми тепер є свідками поділу в нашій громаді на громадсько-політичному відтинку, — пише далі згадана газета, —при тому щораз ясніше видно, що, опинившись у тупику, ні одна ні друга сторона не знає, як вийти із складної ситуації". „Америка", згідно з твердженням редакції, намагатиметься встановити після перевірки відповідей, що думає загал, бо „можливо у відповідях можна буде знайти 'золоті зерна'", тобто зовсім свіжі думки, які допоможуть громаді розв'язати складні питання.

Відповіді, поміщені нижче, повинні бути підписані повним ім'ям і прізвищем, але редакція не буде виявляти імен осіб, які собі цього не бажають. Висліди опитування будуть проголошені в „Америці". Відповіді на поставлені питання треба надіслати до 15-го січня ц.р. на таку адресу:

Survey, P.O.Box 14007, Philadelphia, Pa. 19122.

1. Чи, на Вашу думку, ми повинні мати одну центральну громадсько-політичну установу чи більше?

2. Чи, на Вашу думку, такі громадські надбудови, як Світовий Конгрес Вільних Українців та Український Конгресовий Комітет Америки повинні мати виразне ідеологічно-партійне обличчя, чи об'єднувати все наше організоване життя всіх можливих політичних поглядів?

3. Чи Ви не думаєте, що коли в громаді постане серйозний конфлікт, нам не треба користати з американського досвіду й шукати способів полагодження непорозумінь за допомогою об'єктивної комісії?

4. Чи, на Вашу думку, ми повинні толерувати таких людей чи групи, які шукають такої або іншої форми співпраці з нашими ворогами?

5. Чи Ви не думаєте, що атмосфера в нашій громаді прочистилася б, якби ми поділися ролями: одні вели б революційну політику, інші консервативну, але одні й другі співпрацювали б у головних питаннях визвольної політики?

6. Чи, на Ваш погляд, було б корисно, якби всякі суперечки на громадсько-політичному відтинку ми полагоджували шляхом domовлення та компромісу?

7. Які Ваші пропозиції для лагодження суперечок у нашій громаді?

Бандурист-віртуоз проф. В.Ємець хворий

Завжди активний та бадьорий і невтомний на письменницький та історично-публіцистичній ниві, світової слави бандурист-віртуоз професор Василь Ємець, якому сповнилося 92 роки життя та 70 років від часу його першого публічного виступу з бандурою, поважно хворий і перебуває у лікарні.

Однією із причин його недуги є осамітненість та апатія, яку він відчував останніми роками, не маючи можливости бути так як завжди активно-продуктивним, особливо на історично-публіцистичній ниві.

Останніми днями, криза, так би мовити, проходить і професор Василь Ємець починає поволі, але твердо приходити до здоров'я та поборювати свою недугу. Ми переконані, що тверда козацька вдача проф. В.Ємеця остаточно поборе недугу, одначе, вістки від зацікавлених у тім його приятелів і знайомих, як також і всіх, які цінять проф. Ємеця, найбільше спричиняються до його одужання та наповнюють його новою вірою і творчим ентузіязмом. Пишімо ж до нього вже сьогодні: Mr. Vasyl Yemetz 2531 Dearborn Dr, Hollywood, Calif. 90028. Його подруга життя і дружина Маруся Ємець, не маючи змоги подякувати усім тим, хто останнім часом вислав її мужові та їй святочні та новорічні побажання, пересилає тут свою щиру подяку та просить усіх щирих молитов та побажань за здоров'я її мужа.

Ми переконані, що наша спільнота у вільному світі дорожить ім'ям професора Василя Ємеця і не буде байдужою до щирого звернення його дружини, та бажатиме легендарному українському бандуристові-корифеєві Василеві Ємцеві скорого видужання і многих літ.

Святополк Шумський

ВАКАЦІЙНИЙ КУРС У РИМІ

Філядельфія, Па. — Український Католицький Університет у Римі влаштовує XII Вакаційний Курс від 24-го червня до 25-го липня 1982 року. Загальна тема: „Напередодні Українського Тисячоліття". На Курсі викладатимуть такі професори: о. д-р І. Гриньох (Українська християнська традиція та спадщина), о. д-р Л. Гузар (Богословські основи помісности УКЦ), д-р М. Лабунька (Історично-правні основи помісности УКЦ), о. д-р П. Біланюк (Роля Патріярха Йосифа в історії Української Церкви XX ст.), д-р Т. Кіс (Марксизм і християнство), д-р В. Лев (Жива українська мова в Церкві), д-р Б. Лончина (Італійська мова й культура).

Цього року є можливість отримати стипендію на оплату за курс та перебування в Римі. Інформації в справі стипендії дає Т-во „Свята Софія": St. Sophia Religious Association, 7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19117.

Вотервліт відзначив 90-ліття Івана Урбана

Під час ювілею 90-річчя Івана Урбана голова Відділу УККА і Ювілейного комітету мґр А.Дурбак розмовляє з Ювілятом та його дружиною Евою.

Українські товариства Вотервліту, Н.Й. вшанували 90-річчя свого члена, заслуженого діяча Івана Урбана бенкетом у залі місцевого Українського Клюбу 22-го листопада 1981 року при участі 120 осіб.

Голова місцевого Відділу УККА мґр Андрій Дурбак відкрив бенкет на пошану Івана й Еви Урбанів. Місцевий парох о.Т.Гуманицький. провів молитву та привітав Ювілята як прикладного парафіянина. А.Дурбак преставив гостей за почесним столом — внучку Ювілята Одарку, дочку Юлію, зятя Йосифа Ренча, Івана Урбана, о. Т.Гуманицького, дружину Єву Урбан, дочок Анну й Павлину, зятя Воррен Бругемана. Ініціятором ювілейного бенкету був проф. В.Літинський.

Після обіду, що його приготували членки Жіночої Секції Українського Клюбу та 99-го Відділу СУА, Ярослав Кушнір прочитав життєпис Ювілята.

І.Урбан народився 21-го листопада 1981 року в селі Наконечна, повіт Горлиці, в Західній Лемківщині. В 1909 році приїхав до Вотервліту до сестри Мелянії Ксенич. 18-річний Урбан зразу вписався до Братства св. о.Миколая, що було рівночасно 17-им Відділом УНСоюзу. Він був активним парафіянином, збірщиком на церковний фонд, щоб сплатити великий борг за побудову нової церкви.

В просторій церковній галі відбувалися часто парафіяльні сходини, збори, різні імпрези, церковна школа двічі в тиждень, що до неї ходило 50 дітей. В ній учили священики й дяки. І.Урбан був теж дяковчителем. Він зорганізував церковний хор був якийсь час його диригентом; був на протязі п'яти років дяком.

Священики зорганізували театральний гуртки, що поставив багато вистав. Ювілят брав активну участь у театральному гуртку і виступав у різних ролях. Дохід з концертів і театральних вистав був призначений на сплачення церковного боргу.

В 1915 року І.Урбан одружився з Евою Васенко, мав три дочки — Юлію, Анну й Павлину та внучку Одарку. У 1931 році постав Ініціятивний комітет, що закупив дім для Українського Клюбу. Наш Ювілят був членом-основником, підписав „чартер", був головою Клюбу. Дружина Ева заложила Жіночу Секцію Клюбу. У 1940 році став І.Урбан секретарем 13-го Відділу УНС і був ним 14 років; був головою два роки, їздив як делеґат на конвенцію УН Союзу до Клівленду. В 1950-их роках став членом-основником Відділу УККА, був двічі його головою. Вложив багато праці і грошей як активний член усіх наших товариств. Релігійний, скромний, чесний, спокійної вдачі, товариський — він був прикладним громадянином. Ювілейний обід — це вислів подяки за невсипущу працю на протязі довгих років. Вітаючи з 90-річчям Ювілята його дружину і всю родину, прелеґент побажав йому дожити до 100 літ. Всі відспівали многоліття Ювілятові та його родині.

Місцевий парох о.Т.Гуманицький поблагословив Ювілята за його 90 років співпраці з Богом та прочитав почесну грамоту від Владики Василя Лостена зі Стемфорду: „Іванові Урбанові мир у Господі. Господь Бог у своїй ласці зволив дарувати Вам довге життя. Ви його виповнили добрими ділами від самого Вашого приїзду до Америки в 1909 році, коли Ви стали членом парохії св. о. Миколая у Вотервліті. Ваша діяльність для Бога включає працю як дяка, учителя української школи, керівника і члена церковного хору, члена різних національних наших організацій. З нагоди ВАшого 90-ліття уділюю Вам, Вашій Дружині та цілій Вашій Родині моє Архиєрейське Благословення"

Лист з побажаннями від о.митрата С.Хрептія, родом з Вотервліту, прочитав А.Дурбак. Від Братства св. о.Миколая і 13-го Відділу УНС привітав голова Авксентій Урбан, односельчанин, що передав почесну грамоту від УНС. Від Українського Клюбу вітав голова І.Карабін, від ООЛ голова Д.Хорват, що передав привіт від усіх лемків з Карпатських гір за любов Ювілята до рідної землі. Від Окружного Комітету Відділів УККА вітав голова Я.Спяк.

У мистецький програмі В.Літинський і Я.Кушнір проспівали „Ясени" і „Ой, верше мій, верше" у фортепіяновому супроводі Я.Кушніра. Голова Жіночої Секції УКлюбу Марія Скалій привітала Ювілята і його дружину Еву, як її основницю і членку. Від 99-го Відділу СУА вітала голова Д.Кушнір. Від місцевого Відділу УККА привітав голова А. Дурбак, який вручив І.Урбанові почесну грамоту УККА. Від Сестрицтва Українських Католицьких Дочок Марії привітала голова Марія Ксенич.

Вкінці зворушений Ювілят подякував за таку велику несподіванку. Він сказав, що робив те, що потрібно було робити. Подякував Господеві, що дав йому дожити до 90 літ, дружині Еві, що допомагала йому 65 років, о. парохові та всім присутнім.

В.Бругеман подякував усім від родини. Голова Ювілейного комітету А. Дурбак, подякував жінкам, що приготовили обід, А. Урбанові, що найбільше напрацювався, Р.Маселкові, Я.Кушнірові, В.Літинському та просив заспівати їм многоліття.

Отець парох молитвою закінчив ювілейний обід. Потім всі гості підходили до Ювілята, його дружини й родини та бажали всього добра.

На фонд ЗУАДК для найновіших еміґрантів лемків з Польщі зібрали 262.50 дол.

І.Дурбак

Замість квітів на могилу
бл. п.
ГІЛЯРІЯ ЗАРИЦЬКОГО
Батька наших співпрацівників
ЮРІЯ І ГІЛЯРІЯ
зложили на Українську Католицьку Церкву в Люрді і „Вісті Комбатанта".
Разом — $172.00
ПРАЦІВНИКИ ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ І В-ва СВОБОДА

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що в суботу, 2-го січня 1982 р. в Ірі, Па.,
упокоїлася в Бозі
наша Найдорожча
МАМА, СЕСТРА, БАБУСЯ І ПРАБАБУСЯ
бл. п.
ПЕТРУНЕЛЯ з РОВДИЧІВ БАТОРФАЛЬВИ
народжена 7-го липня 1897 р. в Старім Самборі, Зах. Україна.

ПАРАСТАС в середу, 6-го січня 1982 р. в похоронному заведенні Mc Nerney — Burnadz, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J, о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН в четвер, 7-го січня 1982 р., о год. 9-ій ранку з церкви св. о. Миколая в Пассейку, Н. Дж., на цвинтар св. Михаїла Лодай, Н. Дж.

В глибокому смутку:
дочка — ОРИСЯ СВИСТУН з чоловіком РОМАНОМ, з дітьми, зятем і внуками
син — ЕВГЕН зі синами, синовою і внуками
син — ЯРОСЛАВ з дружиною МИРОСЛАВОЮ, доньками, зятями і внуками
сестра — ЮЛІЯ з чоловіком ТЕОДОРОМ в Канаді
сестра ОЛЬГА і брат ЛЕВ в Україні
Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

Український Хор „ДУМКА" в Ню Йорку
Ділимося сумною вісткою з Членами і Громадянством, що 22-го грудня 1981 р. відійшов у Вічність
бл. п.
Інж. ЮЛІЯН ФРИЗ
кол. член Хору.
Родині Покійного складає щирі вислови співчуття
УПРАВА ХОРУ „ДУМКА"

Управа 40-го Відділу ОДВУ ім. полк. Андрія Мельника в Денвер Колорадо
ділиться сумною вісткою з Членством, Приятелями та Українським Громадянством, що ранком 30-го грудня 1981 року, відійшов у Вічність наш Друг
сл. п.
МАКСИМ СКОРУПСЬКИЙ
народжений на Крем'янеччині, 1914 року, визначний член ОУН і ОДВУ, учасник визвольних змагань у II світовій війні, активний громадський і церковний діяч.
Вельмишановній Дружині і Дітям складаємо наші глибокі вияви жалю і співчуття.
Вічна Тобі пам'ять Дорогий Друже!

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНЦІВ в АМЕРИЦІ
Ділимося сумною вісткою з Українськими Мистцями і Українським Громадянством, що 29-го грудня 1981 року, відійшов у Вічність
мистець маляр
бл. п.
ПЕТРО АНДРУСІВ
Голова Головної Ради Об'єднання Мистців.
ПОХОРОН відбувся в суботу, 2 січня 1982 р. на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Опечаленій Дружині складаємо вислови глибокого співчуття.

У глибокому смутку повідомляємо, що 30-го грудня 1981 року в Трентоні, Н. Дж. відійшов у Вічність наш дорогий Приятель
курінний
бл. п.
МАКС СКОРУПСЬКИЙ
Висловлюємо наше глибоке співчуття Дорогим Брониславі, Петрові і Наталці з родиною.
Родина СІВЕРСЬКИХ

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує О. Твардовський

СПОРТ В УКРАЇНІ

СЕНСАЦІЙНІ ПЕРЕМОГИ ГАКІВКОВОЇ ДРУЖИНИ КИЇВСЬКОГО „СОКОЛА"

„СОКОЛІВ" КИЇВ - ЦСКА (АРМІЯ) 2:1 „СОКІЛ" КИЇВ - „СПАРТАК" МОСКВА 4:3

Продовжуючи свої успішні виступи, гаківкарі київського „Сокола" здобули дві чергові, цим разом сенсаційні перемоги в першенських змаганнях вищої ліґи СССР, що відбулися в днях 28 листопада і 1-го грудня 1981 року на льодовій арені Палати спорту в столиці України Києві. Обидва ґолі для „Сокола" здобув Шастін. В своїй рецензії про цю гру в київській „Спортивній газеті" ч. 143 О. Коваленко, між іншим написав: „ЦСКА (читай - збірна країни) не любить програвати нікому — ні суперникам на світових чемпіонатах, ні професіоналам НГЛ (Національної Гаківкової Ліґи ЗСА і Канади — зам. наша) ні конкурентам у всесоюзній першості. Надто великий авторитет в клюбі, щоб поступитися будь-кому. Для підтвердження цього досить згадати такий факт: востаннє ЦСКА програв у чемпіонаті...понад десять місяців тому: 19 січня „Тракторові" в Челябінську 0:2. Завершуючи минулий сезон, армійці провели без поразок іще 23 тури. Додавши до них двадцять нинішніх, одержимо фантастичну серію з безпрограшних 43 матчів!... Перервавши переможний хід ЦСКА, кияни самі домоглися в останніх п'яти матчах нечуваного длю себе висліду — дев'ять точок з різницею - 24:6 ґолів! Отак би й далі..." — закінчив свою рецензію Коваленко.

Три дні пізніше київляни, любителі цього спорту, понад 6,700 осіб, емоційно підтримували в грі „Соколів" з московським „Спартаком", в якій українські гаківкарі здобули на менш сенсаційну перемогу 4:3. Ґолі для „Сокола" стрілили: Дьомін 2, Голубович, Давидів і Ісламов.

Розповідаючи в згаданій вже „Спортивній газеті" ч. 144 про звітову гру, О. Коваленко, між іншим, писав: „Коли минулої суботи завершився матч „Сокола" з ЦСКА, здавалося не вистачить знаків оклику, аби переповісти його перебіг. І от гра зі „Спартаком" змушує шукати новий їхній набір, причому вінчати ними можна чи не кожну фразу, такою чудовою й пам'ятною виявилася десята перемога киян у чемпіонаті!...".

Склад „Сокола": Гаврилів, Горбушин, Менченков, Нікулін, Ладіґін, Андреєв, Ісламов, Дьомін, Земко, Сибірко, Земченко, Давидів, Наріманів, Голубович.

Після цих двох перемог „Сокіл" має здобутих 22 точки і в показнику табелі гор між 12-ма найкращими клюбами вищої ліґи займає п'яте місце після ЦСКА (39 точок), „Спартака" Москва (38), „Динама" Москва (34), „Торпеда" Ґоркий (23).

„БУДІВЕЛЬНИК" КИЇВ ПЕРЕМІГ В ПЕРШІЙ ЗУСТРІЧІ ЧВЕРТЬФІНАЛУ

Продовжуючи свої виступи за чашу Европи, київська кошиківкова дружина „Будівельник" перемогла в місті Лейдені, Голляндія, місцевий клюб „Паркер" вислідом 72:69. Відплатні змагання цього чвертьфіналу відбудуться в столиці України Києві.

УСПІШНЕ ТУРНЕ ЛЬВІВСЬКИХ „КАРПАТ"

Відома дружина копаного м'яча „Карпати" Львів відбула турне в Малі, де в чотирьох зустрічах здобула чотири перемоги. В останніх змаганнях в столиці тієї країни Бамако львів'яни перемогли місцевий клюб АФС „Реал" вислідом 2:0.

(Зібрав **от**)

ШАХИ

Втретє підряд став чемпіоном світу Анатоль Карпов з СССР. Серія змагань проходила від серпня до листопада 1981 року в місті Мерано, Італія, між згаданим чемпіоном і В. Корчним, еміґрантом з СССР, який під сучасну пору проживає в Швайцарії. Щоб здобути звання чемпіону світу, треба було виграти шість партій, реміси не рахувалися. Суперники розіграли всі 18-ть партій, з яких Карпов виграв шість, Корчной дві; десять партій закінчилися ремісовими вислідами.

В 40-річній історії цього чемпіонату це була найкоротша серія, в якій Карпов провадив 3:0, 3:1, 4:1, 4:2. Кінцеву партію Корчной заграв дуже слабо, він нервувся, дорікав партнерові навіть за те, що влада СССР не дає дозволу виїхати на еміґрацію його дружині і синові. Дорікав Карпову за те, що його крісло скрипіло, грав в чорних окулярах від сонця, бо не міг дивитися на свого партнера, з яким снувалися непорозуміння на протязі цілого чемпіонату. Першун Карпов одержав грошову нагороду в сумі 270,00 долярів, Корчной — 160,000 дол. Чотири роки тому в Бабільо, Філіппіни, обидва суперники в попередньому чемпіонаті відбули усі 32 партії, з яких Карпов виграв шість, Корчной п'ять, 21 змагання звели внічию. Тоді світова преса відмітила, що це був найдовший чемпіонат.

Б. Базарко

УСО „ТРИЗУБ" ЮНАКИ — БАСТЕЛЬТОН СК ЮНАКИ 5:1

У перших ліґових змаганнях сезону юнаки „Тризуба" перемогли своїх однолітків з клюбом Бастельтон вислідом 5:1. Ґолі для „Тризуба" стрілили: Борис Колодій, Тарас Яримович, Петро Тимків і Дейв Гірш.

Учнівська дружина 12 „А" зазнала поразки з учнями Юнайтед Джермен - Ганґеріянс 1:3. Єдиного ґоля для „Тризуба" здобув Марко Галавай. Наймолодші „Тризубівці" (9-ть і нижче) програли з новаками „Воґт" вислідом 0:4.

Л. Костюк

ЯЛИНКА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н. Й. (З.Г.). — В суботу, 17-го січня ц.р., о год. 2:30 по полудні, тут у приміщенні школи св. Юра, 83-ій Відділ СУА влаштує традиційну Ялинку у формі одноактової казки „Різдво очайдушників" пера Олі Гаєцької. У виконанні беруть участь діти членкинь Відділу і діти початкової школи св. Юра при тісній співпраці директорки школи сестри Гавриїли. Підготовкою казки займається Марта Данилюк. Хореографія належить Дарії Ґензі. Казка кінчається традиційною св. Вечерею і колядою. Після казки — несподіванки, забава під звуку акордеону, смачний буфет, кава і сода.

КАРТЕРЕТ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ВІДЗНАЧЕННЯ СІЧНЕВИХ РОКОВИН

Картерет, Н. Дж. (В. Матлаґа). — Заходом місцевого Відділу Українського Конґресового Комітету Америки в Картереті громада приготовляється до відзначення урочистого проголошення 64-их роковин української державности Акту 22-го січня.

У п'ятницю, 15-го січня, посадник міста підпише проклямацію, проголошуючи 22-го січня 1982 року Українським Днем, і цього дня повіватиме український прапор на ратуші міста.

Головне свято відбудеться в неділю, 24-го січня ц.р., о год. 6:30 вечором в школі Нейтен Гілл при Рузвелт авеню під керівництвом В. Васькова, танцювальний ансамбль СУМ „Воля" під керівництвом В. Юрченка та інші одиниці.

Промову виголосить Іван Кушнір, учасник визвольних змагань. Богослуження в намірені українського народу відправлятимуться в обидвох українських церквах в неділю, 24-го січня.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ФЕВРОНІЯ ЧЕРКОВА, член УНС Відд. 261-го Т-ва ім. України в Вілліямставн, Н. Дж. Померла 9-го жовтня на 85-му році життя. Нар. 8-го липня 1896 року в Добрі, Польща. Членом УНС стала в 1940 році. Залишила в смутку три доньки, Катерину, Стеллу і Марію та внуків і правнуків. Похорон відбувся 12-го жовтня 1981 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла у Вілліямставні, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять

Петро Аркотин, секр.

ВОЛОДИМИР ЩЕРБАТИЙ, член УНС Відд. 259-го Т-ва „Різдва Богородиці" у Чикаго, Ілл. Помер 1-го жовтня 1981 р. на 70-му році життя. Нар. 8-го грудня 1910 року в Чикаго, Ілл Членом УНС став в 1930 році. Залишив у смутку дітей: сина Ронадла і дочку Джорджіну, та шестеро внуків. Похорон відбувся 5-го жовтня 1981 року на цвинтарі Воскресіння у Джастіс, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять !

Юлія Ґуглик, секр.

ДЖІН ГРИНЬКО, член УНС Відд. 83-го ім Івана Франка у Філядельфії, Па. Померла 7-го вересня 1981 року на 62-му році життя. Нар. 4-го липня 1919 р. Членом УНС стала 1939 р. Залишила в смутку мужа Миколу і сина Роберта. Похорон відбувся 10-го вересня 1981 року на цвинтарі „Овкленд" у Філядельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять !

А. Кушнір, секр.

ЮЛІЯ БАЗІВ, членка УНС Відд. 363-го в Олін, Ню Йорк, померла 6-го жовтня 1981 р. на 83-му році життя. Нар. 27го листопада 1898 року в селі Серки Долішні в Україні. Членом УНС стала в 1933 році. Залишила в смутку мужа Дмитра, і синів: Джана і Еміля, вісім внуків і п'ять правнуків. Похорон відбувся 8-го жовтня 1981 року на цвинтарі св. Бонавентури в Аллеґені, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять !

Юрій Івасишин, секр.

ПЕЛАГІЯ БАБ'ЯК, членка УНС Відд. 20-го Т-ва „Згода" в Гемтремку, Мич. Померла 20-го вересня 1981 року на 76-му році життя. Нар. в 1905-му році. Залишила в смутку сина Романа, доньку Марисю з родиною, 16 внуків і 9 правнуків. Похорон відбувся 22-го вересня 1981 року на цвинтарі св. Воскресіння в Ютиці, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять !

Роман Куропась, секр.

ІВАН ШМІҐУЛЕЦЬ, член УНС Відд. 320-го Братства Пресвятої Тройці в Балтіморі, Мд. Пмер 8-го жовтня 1981 р. на 68-му році життя. Нар. 1913 року в Ярославі Західня Україна, членом УНС став в 1952 р. Залишив у смутку дружину Антоніну, доньки Катерину і Стефанію та п'ять внуків. Похорон відбувся 12-го жовтня 1981 року на український католицький цвинтар св. Михаїла в Балтиморі, Меріленд.

Вічна Йому Пам'ять !

Іван Малко, секр.

АННА ДУТКО, членка УНС Відд. 84-го., померла 22-го липня 1981 року на 86-му році життя. Нар. 6-го травня 1894 року в Дубні, Україна. Членом УНС стала в 1933 році. Залишила в смутку доньку Флоренс Клупчак, і синів — Ц.Ф. та Волтера Дутка. Похорон відбувся 25-го липня 1981 року на цвинтарі Сейнт Томас у Фейрфілді, Конн.

Вічна Їй Пам'ять !

Секретар.

МАРІЯ ЦИМБАЛІСТА, член УНС Відд. 168-го св. Василія в Перт Амбоі, Н. Дж., померла 11-го жовтня 1981 року на 85-му році життя. Нар. 6-го жовтня 1896 року в Черчу, Україна. Членом УНС стала в 1934 році. Залишила в смутку сина Джозефа і дочку Анну Ґрін. Похорон відбувся 15-го жовтня 1981 року на українськім цвинтарі Успення в Говплон, Ню Джерзі.

Вочна Їй Пам'ять !

Іван Бабин, секр.

ТОМА Р. ҐЕНЮК, член УНС Відд. 22 Т-ва „Доброї Волі" в Чикаґо, помер 28-го листопада 1981 р. на 53-му році життя. Нар. 18-го березня 1928 року в Чикаґо. Членом УНС став в 1944 році. Залишив у смутку дочку Дебі, матір Параскевію Ґенюк, сестри Стеллу Денис і Ольгу Пірс, племінниці й племінників. Похорон відбувся 1-го грудня 1981 р. на цвинтар св. Миколая в Де Плайнс, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять !

Секретар.

КАТЕРИНА ФАРИНЯК, членка УНС, Відд. 151 Т-ва св. Марії в Аллентавні, Па. Померла 23 вересня 1981 р. на 64 р. життя. Нар. 1917 р. Членом УНС стала в 1940 р. Залишила у смутку мужа Гаррі, дочки Елінор Антонюк і Керен, сестру Анну Джад, брата Петра, двох внуків. Похорон відбувся на цвинтар св. Духа в Аллентавні, Па.

Вічна Їй Память !

Анна Строт, секр.

КАТЕРИНА ТРОЦЬ, членка УНС, Відд. 376-го Т-ва ім. Т. Шевченка в Торпі, Виск. Померла 19-го вересня 1981 р. на 90 р. життя. Нар. 17-го травня 1891 р. в селі Замочок. Членом УНС стала в 1946р. Залишила у смутку дві дочки, Анну Андерсон і Марію Полсен, сина Джана, сестру Перл Коссак, четверо внуків і п'ятеро правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Духа в Торпі, Вис.

Вічна Їй Память !

В. Ґвязда, секр.